

УДК 940.53:947.085 «1944»
ІВАХІВ О.С.,
ФЕДОРЕНКО В.В.

ПИТАННЯ ВОЄННОГО МИСТЕЦТВА У ЛЬВІВСЬКО-САНДОМИРСЬКІЙ НАСТУПАЛЬНІЙ ОПЕРАЦІЇ 1944 р.

У статті проаналізовані характерні риси підготовки та ведення стратегічної операції, як сукупності ряду операцій, силами одного фронту, визначені основні питання воєнного мистецтва.

Ключові слова: армія, фронт, операція, напрямок, маневр, оточення.

Чим далі час віддаляє нас від трагічних років Другої світової війни та її складової частини, Великої Вітчизняної війни, тим все величнішим стає в очах сучасних поколінь подвиг багатонаціонального народу СРСР, у тому числі й українського. Хід війни у 1941-1944 рр. на теренах України сповнений трагічними подіями, про які радянська історична наука замовчувала десятиріччями і досі не наважується говорити правду.

Про Львівсько-Сандомирську операцію написано чимало: це і спогади, і збірки документів, і наукові монографії, і науково-популярні праці. Втім, більшість із цієї літератури відрізняється заполітизованістю, одноставністю та упередженістю в оцінках історичних подій і явищ воєнних часів, що призвело до свідомого спрощення багатьох фактів й питань, пов'язаних із Львівсько-Сандомирською операцією.

Актуальність даної статті в рік відзначення 70-річчя вигнання фашистських загарбників з території України обумовлена вивченням і аналізом бойових дій Червоної Армії зі звільнення України від загарбників. Виходячи із

Івахів Олег Степанович, кандидат політичних наук, начальник науково-організаційного відділу, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

Федоренко Віталій Васильович, викладач кафедри тактики, Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

© Івахів О.С., Федоренко В.В., 2014

актуальності проблеми, *метою* даної публікації є оцінка воєнного мистецтва у Львівсько-Сандомирській операції, яка була проведена військами 1-го Українського фронту в період з 13 липня по 29 серпня 1944 року. На відміну від інших стратегічних наступальних операцій, ця операція була здійснена силами одного фронту. Вона характеризувалася великим розмахом, вагомими результатами, які були досягнуті під час її проведення, різносторонністю форм бойових дій, переносом зусиль фронту з одного напрямку на інший, умілим маневром рухомими з'єднаннями й артилерійськими засобами, оточенням великого угруповання противника і напруженою боротьбою, особливо за захоплення, розширення та утримання великих плацдармів [1, с.15].

Аналіз різноманітних джерел з історії проведення Львівсько-Сандомирської наступальної операції показує, що питання оперативного мистецтва висвітлювалися дуже коротко і, в основному, шляхом розкриття результатів операції. Тому, на нашу думку, без висвітлення основних питань оперативного мистецтва у Львівсько-Сандомирській наступальній операції картина щодо її підготовки та проведення буде не повною.

Проведенням Львівсько-Сандомирської стратегічної операції Ставка Верховного Головнокомандування передбачала досягнення великих воєнно-політичних цілей, зокрема: розгром німецької групи армій «Північна Україна»; завершення визволення Західної України; створення сприятливих умов для проведення у подальшому операції на краківсько-дрезденському стратегічному напрямку.

У першій половині літа наступила тимчасова стабілізація фронту, яка була використана радянськими та гітлерівськими військами для накопичення сил і підготовки до нових вирішальних битв. Лінія фронту проходила на захід від Ковеля, Луцька, Тернополя і Коломиї.

Південні райони Польщі (в тому числі Сілезький промисловий район) мали велике економічне і стратегічне значення, тому німецьке командування прагнуло утримати Західну Україну і не допустити виходу радянських військ в Польщу на цій ділянці.

Задум німецького верховного командування на літо 1944 року полягав у тому, щоб, здійснюючи стратегічну оборону, виснажити сили військ Червоної Армії, зірвати їх наступ, виграти час, необхідний для зміни обстановки на користь Німеччини. Гітлерівська влада вживала заходів щодо збільшення продукції військової промисловості і створення необхідних резервів. Шляхом великого напруження економіки їй вдалось до липня 1944 року збільшити виробництво основних видів озброєння по відношенню до такого ж періоду 1943 року на 40%. За рахунок мобілізації нових людських ресурсів були поповнені з'єднання, які діяли на Східному фронті [1, с.16]. За січень–червень заводи виготовили більше 17 тис. літаків, біля 9 тис. важких і середніх танків, біля 21 тис. гармат калібру 75 мм і більше, 1700 тис. тонн боеприпасів. При цьому зросла не тільки кількість, але і якість військової продукції [2, с.336].

Але тієї кількості стратегічних резервів, що були накопичені (а це 28 дивізій, з яких 15 знаходились в стадії формування), було явно недостатньо для ефективного відбиття ударів Радянської Армії у випадку її переходу в наступ на ряді ділянок фронту. Зокрема, група армій «Північна Україна» нараховувала 2 бригади, 34 піхотних, 5 танкових і 1 моторизовану дивізії (600 тис. чол.), маючи, за даними різних джерел, на озброєнні близько 6300 гармат і мінометів, 900 танків і штурмових гармат [3, с.338]. Авіація 4-го повітряного флоту, яка підтримувала це угруповання, нараховувала більше 700 бойових літаків [4, с.596].

Німецьке командування, враховуючи важливе значення львівського напрямку і самого Львова, поклало оборону цього напрямку на сильну за складом 1-шу танкову армію, яка мала вісімнадцять дивізій, з них дві танкові і одну моторизовану.

Наявність великої кількості танків і артилерії дозволяла німецьким військам створити стійку, глибоко ешелоновану оборону, яка складалась із трьох смуг. Дві перші смуги до початку операції були обладнані траншеями у повний профіль; третя, яка проходила в 30 км і більше від переднього краю, знаходилась в стадії будівництва.

Загальна глибина оперативної оборони з урахуванням укріплених міст, таких як Львів, Грубешув, Рава-Руська, Станіслав (Івано-Франківськ), Галич та інші, досягала 40–50 км. Але оборонні можливості у командування групи армій «Північна Україна» були обмежені, так як до початку наступу 1-го Українського фронту значних резервів ні у німецького Верховного командування, ні у головного командування сухопутних військ не було. В цих умовах нарощення опору військам наступаючої Червоної Армії командування групи армій «Північна Україна» могло організувати, головним чином, за рахунок маневру з'єднаннями, які входили у склад армій [1, с.16].

Виходячи із обстановки, що склалася, Ставка Верховного Головнокомандування спланувала літньо-осінню кампанію 1944 р. Задум командування Червоної Армії полягав у тому, щоб рішучим наступом, завдаючи головний удар на західному стратегічному напрямку, розгромити основні сили німецьких армій «Центр» і «Північна Україна», завершити визволення території Радянського Союзу, перенести воєнні дії за межі нашої держави, надати допомогу народам Польщі і Чехословаччини скинути ярмо гітлеризму, вийти до кордонів Східної Пруссії [5, с.10].

З 15 травня 1944 року командування військами 1-го Українського фронту прийняв Маршал Радянського Союзу І.С. Конєв. Фронт був посилений із резерву Ставки однією загальновійськовою армією, чотирма авіаційними корпусами і значною кількістю артилерійських і танкових з'єднань і частин. Для допомоги військам фронту залучались з'єднання авіації дальньої дії, які повинні були брати участь у боротьбі за панування у повітрі та заборонити німецьким військам маневр глибокими резервами. Таким чином, за своїм складом 1-й Український фронт був самим могутнім об'єднанням у кампанії другої половини 1944 року: за кількістю дивізій і особового складу він дорівнював 2-му і 3-му Українським фронтам, разом узятими, а за кількістю артилерії, танків і літаків перевищував їх в 1,5 раза.

Створення такого могутнього фронтового об'єднання було викликане характером того відповідального завданням,

яке необхідно було вирішувати фронту. Він повинен був знищити оборону сильного угруповання німецьких військ, що прикривало шляхи в Південну Польщу, Чехословаччину та Сілезький промисловий район, який мав важливе політичне та економічне значення для Німеччини. Разом з тим дії військ фронту повинні були стати зв'язуючим елементом в системі стратегічних операцій, які проводились Ставкою на варшавському і бухарестському стратегічних напрямках [1, с.17-18]. Це завдання, яке було частиною загального плану Ставки Верховного Головнокомандування на літо 1944 р., могло бути виконане розсіченням військ гітлерівської групи армій «Північна Україна» і розгромом львівського і рава-руського угруповань німецьких військ.

Таким чином, Верховне Головнокомандування ставило перед військами фронту завдання визволення західних областей України та південно-східної частини Польщі [6, с.528].

Проведення Львівсько-Сандомирської операції 1-им Українським фронтом було тісно пов'язано з наступом військ Червоної Армії у Білорусії, і було, по суті, розвитком успіху цього наступу.

24 червня Ставка Верховного Головнокомандування поставила командувачу 1-м Українським фронтом завдання – підготувати і провести операцію з метою розгрому угруповань німецьких військ на львівському і рава-руському напрямках [4, с.380]. Фронт повинен був потужними ударами на рава-руському і львівському напрямках знищити німецькі угруповання в районах Рава-Руська і Львів, маючи найближче завдання на 5-6 день наступу вийти на рубіж Грубешув, Томашув, Яворів, Галич. В подальшому війська фронту повинні були розвивати наступ до р. Вісла на Сандомир і в передгір'я Карпат.

Тому рішення командування 1-го Українського фронту полягало в завданні двох ударів: на львівському і рава-руському напрямках, що дозволяло розсікти групу армій «Північна Україна», оточити і знищити її в районі Бродів. Ударами на цих напрямках швидше досягалися розгром найбільш боєздатних 4-ї і 1-ї німецьких танкових армій та

успішне виконання найближчого завдання фронту. Крім того, тут, за умовами місцевості, з найкращим ефектом могли бути використані рухомі з'єднання і об'єднання.

Щоб приховати підготовку операції, штаб фронту розробив план оперативного маскування. Але попри це повністю ввести в оману противника не вдалося. Німці очікували наступу військ 1-го Українського фронту в першу чергу саме на львівському напрямку, де і виставили оперативний резерв – 3-й танковий корпус, практично точно визначили напрямок головного удару, що готувався. Також вони визначили і контрзаходи на цій ділянці фронту, а саме відвід військ на другу смугу на значній ділянці фронту, хоча не виявили переміщення у район південніше Луцька танкової армії Катукова [7, с.500-501].

Керуючись директивою Ставки, Маршал Радянського Союзу І.С. Конєв вирішив головний удар завдати в центрі фронту на львівському напрямку, оскільки він виводив до міста Львів – важливого вузла доріг, великого промислового і політичного центру, що забезпечувало розсічення угруповання німецьких військ на дві частини і створювало вигідні умови для наступного оволодіння промисловим Дрогобицьким районом та розвитку наступу до р. Вісла.

Привабливим було завдання головного удару і на рава-руському напрямку, так як при цьому можна було досягти тісної взаємодії головних сил фронту з військами лівого крила 1-го Білоруського фронту, який переходив у наступ 18 липня на лоблінському напрямку, і забезпечувалась можливість вийти на р. Вісла найкоротшим шляхом. Але в цьому випадку основні сили німецького угруповання залишались в стороні, що було небезпечно. Тому тут було вирішено завдати другий удар, трохи меншої сили, ніж на Львів.

Одночасні могутні удари на львівському і рава-руському напрямках давали можливість при їх розвитку оточити і знищити ворожі війська в районі м. Броди, що одразу порушувало стійкість всієї системи оборони противника, який не мав достатніх резервів [1, с.18-19].

Для завдання ударів на вибраних напрямках були створені два могутні ударні угруповання. Склад ударних

угруповань повинен був забезпечити не тільки силу удару, але і можливість швидкого розвитку успіху. Виходячи з цього, визначилось і угруповання сил 1-го Українського фронту. На напрямку головного удару (львівський напрямок) повинні були діяти три загальновійськові, дві танкові армії і кінно-механізована група при підтримці п'яти авіаційних корпусів. Забезпечення проведення головного удару, від дій німецьких військ з півдня, здійснювалось завданням допоміжного удару на Станіслав (Івано-Франківськ). Для наступу на рава-руському напрямку призначались дві загальновійськові, одна танкова армії і кінно-механізована група при підтримці чотирьох авіаційних корпусів. Кожне із цих угруповань за складом і силами могло б бути фронтовим об'єднанням. Наприклад, головне угруповання значно перевищувало за силами 2-й Білоруський фронт і трохи поступалось 3-му Білоруському фронту, які брали участь у Білоруській операції [1, с.19].

Оскільки успішне ведення оборони німецьке командування пов'язувало з утриманням тактичної зони оборони, було прийнято рішення здійснити її прорив в мінімально короткі терміни. Для цього намічались вузькі ділянки прориву шириною 12 км на рава-руському напрямку і 14 км на львівському напрямку, що складало 6% загальної протяжності смуги фронту. Для забезпечення прориву німецької оборони були створені могутні артилерійські угруповання. Щільність артилерії на ділянках прориву складала 250 гармат і мінометів калібру 76 мм і більше на 1 км. До подавлення потужних об'єктів оборони залучалась також бомбардувальна і штурмова авіація. Все це створювало реальні можливості здійснити прорив першої смуги оборони високими темпами.

Завдання швидкого прориву тактичної зони оборони на всю глибину ускладнювалось послабленням ефективності артилерійського вогню військ 1-го Українського фронту у міру просування вперед атакуючих частин і вірогідного використання німецьким командуванням проти них своїх танкових дивізій. Тому для розвитку наступу в глибину було вирішено ввести в бій танкові армії, які повинні були

розгромити німецькі танкові дивізії, що призначались для утримання тактичної зони оборони. З цією метою танкові армії посилювались окремими танковими, самохідно-артилерійськими полками і бригадами, що знаходились у розпорядженні фронту.

Розпочалася операція діями розвідувальних загонів, що ввечері 12 липня виявили відхід противника на рава-руському напрямку. У зв'язку з цим командувач фронтом прийняв рішення терміново перейти у наступ передовими батальйонами дивізій, що знаходилися на напрямку головного удару 3-ї Гвардійської і 13-ї армій. Своїми ударами вони збили ар'єргарди противника і до кінця дня, за підтримки частини сил перших ешелонів дивізій, подолали головну смугу, довжиною 8–15 км [8, с.403].

В особливо складних умовах здійснювався прорив на головному, львівському напрямку, де діяли війська 60-ї і 38-ї армій. Війська обох армій перейшли у наступ 14 липня у другій половині дня. До кінця дня вони просунулись на глибину 4–6 км. 15 липня німці з району Зборова нанесли контрудар по лівому флангу 38-ї армії і посунули деякі з'єднання на 2–4 км. Змушені були зупинитися та відбивати їх атаки і лівофлангові з'єднання 60-ї армії [9, с.45]. В результаті чого війська першого ешелону вимушені були зупинитись і відбивати ці контрудари. До ранку 16 липня військам 60-ї і 38-ї армій вдалось пробити тільки вузький пролом в німецькій обороні.

У той час як на львівському напрямку йшли запеклі бої, на рава-руському війська 1-го Українського фронту успішно прорвали тактичну зону оборони противника. Введені в прорив рухомі з'єднання до кінця 18 липня вийшли в тили бродівського угруповання німецьких військ і захопили плацдарм на лівому березі Західного Бугу. На львівському ж напрямку продовжувалась жорстока боротьба за розширення прориву. Обстановка складалась так, що подальше затримання з введенням у прорив танкових армій могло зірвати задум на оточення бродівського угруповання німецьких військ і подальший

розвиток наступу на Львів [1, с.20]. Тому було вирішено ввести в прорив, що утворився, 3-тю гвардійську танкову армію (командувач армії – генерал-полковник танкових військ П.С. Рибалко). Армія почала входити в прорив 16 липня і до кінця 18 липня вийшла на оперативний простір та завершила оточення бродівського угруповання гітлерівських військ.

При введенні у прорив 3-ї гвардійської танкової армії з'єднання ударного угруповання 38-ї армії продовжували вести бої в межах головної смуги оборони. Для прискорення прориву німецької оборони на всю тактичну глибину і швидшого його розширення за вказівкою командувача фронтом на напрямок головного удару 38-ї армії були перекинуті значні сили авіації та перегрупована ударна група 1-ї гвардійської армії у складі стрілецького і танкового корпусів. В ніч на 16 липня дивізії стрілецького корпусу 1-ї Гвардійської армії зайняли вихідне положення для наступу і з ранку перейшли в атаку. Їх наступ відтягнув на себе значні сили німецького танкового угруповання, що полегшило становище з'єднань 38-ї армії, яка протягом 16 і 17 липня значно просунулася вперед, але розвинути високі темпи наступу не змогла [1, с.21].

Оскільки прорив німецької оборони продовжував розвиватися повільно, командувач фронтом прийняв рішення з ранку 17 липня ввести у прорив 4-у танкову армію (командувач армією – генерал-полковник Д.Д. Лелюшенко) на напрямку 38-ї армії, вслід за 3-тю Гвардійською танковою армією. Для стійкого забезпечення флангів танкових армій, що вводилися в прорив, у смугу 60-ї армії був перекинутий 4-й танковий корпус з ударної групи 1-ї Гвардійської армії і 31-й танковий корпус із кінно-механізованої групи генерал-лейтенанта С.В. Соколова.

Опинившись у невідгідному становищі, німецьке танкове угруповання змушене було почати відхід. Слідом почали відходити і дивізії, які діяли перед фронтом 1-ї Гвардійської армії.

Таким чином, прорив тактичної зони оборони і введення рухомих військ на львівському напрямку

вимагав значно більшого часу, ніж передбачалось планом операції, здебільшого через те, що довелось одночасно вести запеклу боротьбу з резервами німецьких військ, які намагались ліквідувати прорив, і знищувати вісім гітлерівських дивізій, які були оточені в районі Бродів [10, с.88]. Затягування прориву дало певну змогу німецькому командуванню посилити свої війська, які знаходились в районі Львова, але в цілому наміри німецького командування на довготривалий опір в тактичній зоні оборони були зірвані.

Отже, найважливішим оперативно-стратегічним підсумком операції було знищення німецької оборони на р. Вісла, форсування цієї могутньої водної перешкоди (на фронті 75 км) і захоплення великого плацдарму в районі Сандомира, з появою якого були створені передумови для завдання могутніх ударів на сілезькому напрямку [5, с.153-154].

Як було вже відмічено, завданням військ 1-го Українського фронту у Львівсько-Сандомирській операції було розгромити німецьке угруповання армій «Північна Україна». В роки Великої Вітчизняної війни вирішення таких великих завдань, як правило, покладалось на декілька фронтів, дії яких координувались представником Ставки. Цілі таких операцій досягались шляхом проведення ряду фронткових наступальних операцій, об'єднаних єдиним стратегічним планом.

Необхідність вирішення великого стратегічного завдання військами одного фронту ставила його командування у важкі умови. Наявність у складі 1-го Українського фронту великої кількості оперативних об'єднань ускладнювало організацію наступу й управління військами.

Кінцева мета, що була поставлена фронту, – визволення від німецьких загарбників Західної України і південно-східних районів Польщі – не могла бути досягнута за допомогою одного, раніше запланованого, удару на всю глибину. Очевидно, така мета могла бути досягнута шляхом проведення ряду операцій за участю в них сильних угруповань військ. В кожній із цих операцій повинно було вирішуватися конкретне оперативне завдання, яке було складовою частиною загального завдання фронту.

Таким чином, стратегічна операція військ 1-го Українського фронту представляла собою сукупність ряду операцій, які були об'єднані єдиним задумом і планом командування фронту та направлена для досягнення поставленої фронту мети.

Наступ військ 1-го Українського фронту, який розвивався у смузі шириною 440 км і на глибину більше 350 км з вирішенням різних оперативних завдань, відмічався широкими маневреними діями. Оскільки вирішення цих завдань здійснювалось декількома арміями, то і маневр проводився великими силами: танковими арміями, кінно-механізованими групами та окремими корпусами, а також угрупованням, яке включало декілька таких об'єднань.

Маневр такими великими силами мав на меті досягнення вагомих цілей: оточення і знищення німецьких військ, оволодіння великими містами та промисловими районами, захоплення оперативних плацдармів на водних перешкодах. Можна сказати, що рішучий маневр складав найбільш характерну рису у цій операції. Навіть тоді, коли вигідні умови для здійснення маневру були відсутні, командування фронту створювало їх в ході бойових дій, а саме:

– коли окреслення лінії фронту до початку операції було не вигідним для проведення маневру на оточення бродівського угруповання противника, необхідні умови для цього були створені в результаті прориву німецької оборони на рава-руському і львівському напрямках;

– в ході виконання військами 1-го Українського фронту найближчого завдання, коли противник намагався затримати наступ військ фронту на річці Сан та на підступах до Львова. Щоб не допустити цього, командування фронту здійснило швидкий маневр 1-тю Гвардійською танковою армією і кінно-механізованою групою генерал-лейтенанта В.К. Баранова з метою захоплення плацдарму на річці Сан, а силами 3-ї Гвардійської і 4-ї танкової армій – для оволодіння Львовом и Перемишлем;

– при виконанні фронтом подальшого завдання, коли противник намагався створити стійку оборону на р. Вісла і в передгір'ях Карпат, на підступах до Дрогобицького

промислового району, де головні сили фронту стрімко здійснили раптовий для німецького командування маневр із району Львова і Перемишля на р. Вісла і протягом чотирьох днів захопили на її західному березі оперативний плацдарм.

У ході операції маневр проводився і з іншими цілями, наприклад, для зриву планомірного відходу німецьких військ, згортання їх оборони, що сприяло успішному вирішенню основних завдань військ фронту. У більшості випадків маневр військ фронту в даній операції досягав поставлених перед ним цілей і створював вигідні умови для ведення подальших бойових дій.

Висновки. Таким чином, виходячи з вищевикладеного, можна зробити наступні висновки:

– організація і проведення маневру великими силами є високим показником мистецтва ведення фронтової операції;

– визначальною рисою Львівсько-Сандомирської операції був великий просторовий розмах;

– вирішальною умовою успішного проведення операції був вибір напрямку ударів фронту, які проходили по місцевості, що дозволяла застосування великих рухомих з'єднань [5, с.155];

– важливу роль в успішному проведенні Львівсько-Сандомирської операції зіграла артилерія: її масування на напрямках головних ударів та широкий маневр, особливо протитанковими гарматами;

– у бойовому використанні артилерії були і прорахунки: артилерійська розвідка не завжди своєчасно надавала командуванню відомості про склад і угруповання німецької артилерії, її вогневої системи в тактичній зоні оборони; не повною мірою використовувався вогонь 82-мм і 120-мм мінометів [5, с.162];

– важливе значення для успішного вирішення поставленого фронту завдання мало постійне прагнення командування фронту до досягнення раптовості, дотримання радіотиші при перегрупуваннях військ і визначеному режиму використання інших засобів зв'язку, а також проведення заходів оперативного маскування на лівій ділянці фронту;

– потрібно відзначити, що вплив на розвиток бойових дій міг би бути більш значним, якби розвідка Червоної

Армії своєчасно визначила підготовку контрудару німецьких військ на львівському напрямку і склад сил, що брали в ньому участь [1, с.30];

– однією із причин слабкої протидії маневру противника виявилось недостатньо ефективне ведення розвідки і обмежене використання можливостей фронтової авіації (3% від загальної кількості літако-вильотів, що було здійснено авіацією протягом усієї операції).

Успішне завершення Львівсько-Сандомирської операції 1-им Українським фронтом в липні–серпні 1944 р. свідчило про високий рівень воєнного мистецтва, військової майстерності командувань і штабів Червоної Армії, героїзм її бійців. При її підготовці і проведенні операції був критично засвоєний і розумно застосований великий досвід наступальних операцій попередніх років війни [5, с.166].

Бойовий досвід, що був отриманий військами 1-го Українського фронту в даній операції, мав велику практичну цінність, а його критичне вивчення, врахування всіх позитивних сторін, особливостей і недоліків в організації і веденні військами бойових дій, попри на введення такого поняття як «гібридна війна», безумовно, принесуть користь офіцерам і генералам при вивченні таких дисциплін, як «оперативне мистецтво» та «тактика».

1. *Гречко А.* Некоторые вопросы военного искусства в Львовско – Сандомирской операции / А. Гречко // Военно-исторический журнал. – № 2. – М.: Военное издательство, 1960. – С. 15–31.
2. Великая Отечественная война Советского Союза 1941–1945. Краткая история. – М.: Военное издательство, 1965. – 618 с.
3. Безсмертя. Книга пам'яті України 1941–1945. – К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга пам'яті України», 2000. – 944 с.
4. Вторая мировая война 1939–1945 гг., военно-исторический очерк // под общ. ред. С.П. Платонова – М.: Военное издательство, 1958. – 931 с.
5. *Полушкин А.* На сандомирском направлении. Львовско-Сандомирская операция (июль–август 1944 г.) / А. Полушкин. – М., Военное издательство, 1969. – 170 с.
6. Всемирная история войн. – М.: АСТ, Мн.: ХАРВЕСТ, 2006. – 639 с.

7. Бешанов В.В. Десять сталинских ударов / В.В. Бешанов. – М.: АСТ, Мн.: Харвест, 2005. – 768 с.
8. История военного искусства. – Т. 2. / Под общей редакцией доктора военных наук, профессора, Главного маршала бронетанковых войск П.А. Ротмистрова. / – М.: Воениздат, 1963. – 720 с.
9. Советская военная энциклопедия. – Т. 5. – М.: Воениздат, 1978. – 511 с.
10. Вторая мировая война. Итоги и уроки. – М.: Воениздат, 1985. – 447 с.

Надійшла до редакції 22.09.2014 р.

Рецензент: *Зінкевич Р.Д.*, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та етнокомунікації, Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Ивахив О.С., Федоренко В.В.
ВОПРОСЫ ВОЕННОГО ИСКУССТВА ВО ЛЬВОВСКО-САНДОМИРСКОЙ НАСТУПАТЕЛЬНОЙ ОПЕРАЦИИ 1944 года

В статье проанализированы характерные черты подготовки и ведения стратегической операции, как совокупности ряда операций, силами одного фронта, определены основные вопросы военного искусства.

Ключевые слова: армия, фронт, операция, направление, маневр, окружение.

Ivakhiv O., Fedorenko V.
THE QUESTION OF MILITARY ART IN LVIV-SANDOMIR OFFENSIVE OPERATIONS 1944

The article analyzes the characteristic features of the preparation and conducting of the strategic operation which includes the range of operations with the strength of one front. The main questions of military art are touched upon.

Key words: army, front, operation, direction, maneuver, surroundings.